

Beslut

efter tillsyn av den fristående grundskolan
Mimerskolan i Sundsvalls kommun

Föreningen Mimers Brunn.

2011-06-21

Häststigen 15

1 (12)

856 43 Sundsvall

Dnr 44-2010:5060

Tillsyn i den fristående grundskolan Mimerskolan

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Mimerskolan skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolinspektionen bedömer att Mimerskolan erbjuder en god lärandemiljö. Skolans musik- och idrottsprofil uppskattas av många elever och bidrar till en god stämning på skolan. Eleverna uppnår höga meritvärden och lärarna har ett stort engagemang för eleverna.

Skolan behöver dock se över arbetspassens och loggböckernas funktion, så att alla elever får möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar och behov. Rektor behöver säkerställa att alla elever ges den tid de behöver för att uppnå målen i alla ämnen, och se till att skolans samlade resultat följs upp och analyseras på ett bättre sätt. Skolan behöver även verka för att alla lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Mimerskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan erbjuder inte undervisning i trä- och metallslöjd som ger alla elever förutsättningar att nå målen. 9 kap. 2 § skollagen, 4 kap. 3a § skollagen, (bilaga 3 till skollagen).

- Skolans plan mot kränkande behandling lever inte upp till skollagens krav, 14 a kap. 8 § skollagen (1985:1100).

Skolinspektionen har i tillsynen av Mimerskolan identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas

- Skolan behöver säkerställa att alla lärare har utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.
- Rektor behöver ta ett tydligare ansvar för att skolans resultat utvärderas.
- Rektor och lärare behöver förbättra arbetet med att klargöra utbildningens mål och krav för elever och föräldrar.
- Skolan behöver se över arbetet med arbetspassens och loggböckernas funktion, så att undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.
- Rektorn och lärarna behöver arbeta för att eleverna i större utsträckning har inflytande över hur deras utbildning utformas.
- Huvudmannen behöver säkerställa att skolan har en stabil ekonomi, så att skolan har förutsättningar att bedriva en varaktig verksamhet i enlighet med skolans tillstånd.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 24 oktober 2011.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråden Sten Svanholm, Eva Edlund och utredare Mårten Olsson.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Håkan Sandström

Undervisningsråd

Kopia till

Sundsvalls kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Mimerskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sundsvalls kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Mimerskolan 24 – 25 maj 2011.

Huvudmannen för Mimerskolan får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet. Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Mimerskolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever samt elevhälsan och företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Sundsvalls kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen meddelade i en skrivelse daterad den 31 januari 2011 att kommunen inte använt sin rätt till insyn i skolan.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Mimerskolan

Skolan	Antal elever
Fristående grundskola	212

Källa: Mimerskolan

Mimerskolan ligger i centrala Sundsvall och omfattar årskurserna 6 – 9. Skolans inriktning är allmän med en profilering mot idrott och hälsa samt musik. Skolans pedagogiska idé är att arbeta tematiskt och ämnesövergripande. Verksamheten startade läsåret 2001/2002 och drivs som en ideell förening. Skolan leds av en rektor och huvudman för verksamheten är föreningen Mimers Brunn med organisationsnummer 889202-7965. De flesta eleverna är folkbokförda i Sundsvalls kommun.

Skolverket godkände Mimerskolan som en fristående grundskola för årskurserna 6 -9 genom beslut med diarienummer 2000:1279 den 7 december 2000. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet (Lpo 94), samt de nationella kursplanerna.

Tillsynsprotokoll för Mimerskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☒

Lärarnas bedömning och utvärdering

☐

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

☐

Undervisningstid och val

☒

Särskilt stöd

☐

Avgifter

☐

Rektors beslutsfattande

☐

Huvudmannaskap och tillstånd

☐

Stabilitet

☒

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan måste säkerställa att alla lärare har utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.

Författningsstöd:

9 kap 2 § första stycket 6 p skollagen, 9 kap. 16 b § första stycket skollagen, 2 kap. 4 § skollagen

Motivering:

Flera av lärarna vid skolan har inte utbildning för den undervisningen de bedriver. Det framkommer vid tillsynen att de flesta lärare som inte har utbildning har påbörjat eller kommer att påbörja utbildning för att bli legitimerade lärare i enlighet med den nya skollagens krav.

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektor måste ta ett tydligare ansvar för att skolans resultat utvärderas, och att underlaget används för att utveckla verksamheten i syfte att ge alla elever förutsättningar att nå målen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen, Lpo 94 1. Den enskilda skolans utveckling, Lpo 94 2.8. Rektors ansvar.

Motivering:

Rektorn för skolan har tagit fram en kvalitetsredovisning för läsåret 2009/2010. Av redovisningen framgår att eleverna uppnår höga meritvärden. Resultat från nationella prov redovisas även i kvalitetsredovisningen. Det saknas dock en samlad utvärdering av de olika redovisade resultaten, och det finns inte någon analys av utfallet av de nationella provresultaten som kan vara till god hjälp vid diskussioner om betygsättning och hur eleverna utvecklas mot de nationella målen. För att skolan ska utvecklas kvalitativt måste undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följas upp och utvärderas. Det är rektors ansvar att så sker.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde:** Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektor och lärarna behöver förbättra arbetet med att klargöra utbildningens mål och krav för elever och föräldrar.

Författningsstöd:

9 kap 2 § Skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter.

Motivering:

En viktig utgångspunkt för verksamheten vid Mimerskolan är att bedriva undervisningen, så att eleverna får tillägna sig kunskap i större kunskapsområden och sammanhang. Detta sker i form av ämnesövergripande undervisning och längre sammanhållna tematiska arbeten. I intervjuer med elever, lärare och rektor framkommer att skolan behöver bli bättre på att klargöra målen för elever och föräldrar. Skolinspektionen vill särskilt betona vikten av att målen presenteras så att det blir tydligt för eleverna hur olika ämnen och kunskapsområden hänger samman. Det är en grundläggande förutsättning för att eleverna ska förstå de ämnesövergripande sammanhang som skolan vill förmedla.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att skolans undervisning och arbetssätt anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § Skollagen, Lpo 94 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning.

Motivering

En betydande del av skolans undervisning organiseras i det skolan benämner arbetspass. Det innebär att eleverna kan arbeta med olika uppgifter och ämnen beroende vad eleven behöver arbeta med. Arbetet följs upp genom bland annat mentorsträffar och loggböcker vid dagens slut. Arbetssättet innebär att eleverna måste ta ett stort ansvar för sitt arbete vilket uppskattas av många elever, men samtidigt visar intervjuer med elever och personal att alla elever inte klarar att ta det ansvaret utan behöver en tydligare struktur för att kunna lyckas. Det är heller inte säkert att den lärare eleven behöver hjälp av under arbetspasset är tillgänglig. I intervjuerna framkommer även att det är mycket varierande i vilken utsträckning loggböckerna fungerar som ett verktyg för att

följa upp elevernas arbete. Ett annat problem som elever och personal lyfter fram är att schemalaggningen måste bli tydligare så att det skapas en bättre överblick och en jämnare arbetsbelastning för elever och personal. Idag upplever elever och personal, att uppgifter och arbeten koncentreras till särskilda tidpunkter på terminerna, vilket skapar stress och ojämn arbetsbelastning. Skolan behöver se över hur arbetspassen organiseras, loggböckernas funktion och hur undervisningen planeras så att alla elever får möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar och behov.

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna behöver arbeta för att eleverna i större utsträckning har inflytande över hur deras utbildning utformas.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § Skollagen, 4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande.

Motivering:

I intervjuer med elever och lärare framkommer att elevernas möjligheter till inflytande över undervisningens innehåll och utformning är små, men att det samtidigt varierar mellan olika ämnen och lärare. Efter varje tema eller kurs får eleverna göra en utvärdering av hur de upplevt undervisningen. Vid intervjuer med elever och lärare framkommer att eleverna inte får någon återkoppling på hur deras åsikter tas tillvara av lärarna. Eleverna tycker att det är viktigt att de får en återkoppling på de synpunkter de lämnat vid utvärderingarna. Vid Mimerskolan finns ett elevråd, men vid elevintervjuer framkommer att eleverna tycker att elevrådet inte har en reell funktion på skolan. Möjligheten för eleverna att påverka innehåll och utformning är en viktig motivationsskapande faktor, och det är Skolinspektionens bedömning att eleverna vid Mimerskolan i högre grad bör stimuleras till delaktighet.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen måste se till att skolans plan mot kränkande behandling motsvarar lagens krav.

Författningsstöd:

14 a kap, 6–8 § skollagen.

Motivering:

Vid granskning av skolans plan mot kränkande behandling kan Skolinspektionen konstatera att planen inte utgår från en kartläggning av den aktuella situationen på skolan. Den innehåller heller inte en redogörelse över vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året, och hur de planerade åtgärder för föregående

är har genomförts. För stöd i arbetet se Skolverkets allmänna råd för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38).

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde:** Undervisningstid och val**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att rektor måste säkerställa att varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i alla ämnen.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen, 4 kap. 3a § skollagen, (bilaga 3 till skollagen).

Motivering:

Vid intervjuer med lärare och elever framkommer att det funnits bristande kontinuitet i undervisningen vad gäller slöjdamnet. Särskilt problematiskt har det varit beträffande trä- och metallslöjd. Vid elevintervjuerna framkommer att en del elever haft så lite tid i slöjdamnet att eleverna är mycket osäkra om de kan uppnå målen för slöjdamnet. Skolan har försökt att lösa problemet genom att i slutet av terminen skapa speciallösningar för att eleverna ska få förutsättningar att färdigställa vissa arbeten. Vid intervjuer framkommer dock att elever och lärare är kritiska till dessa lösningar eftersom de är tveksamma till att de ger eleverna rätt förutsättningar att nå målen. Eleverna uppger att det genom arbetspassens organisering kan känna en osäkerhet om de får den tid de behöver för att nå målen i fler ämnen än bara slöjdamnet. Personalen uppger även vid intervjuer att det funnits administrativa brister i schemaläggningen vilket skapat en sämre överblick för elever och personal hur tiden fördelas. Det är därför särskilt viktigt att skolan säkerställer att eleverna i alla ämnen ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömningsområde: Stabilitet**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen behöver säkerställa att skolan har en stabil ekonomi, så att skolan har förutsättningar att bedriva en varaktig verksamhet i enlighet med skolans tillstånd.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Under läsåret 2009/2010 fick skolan ökade kostnader för lokalerna på grund ut av förändrade bidragsregler vad gäller hyran samtidigt som skolpengen minskade, vilket gjorde att skolan fick ett underskott på cirka en miljon kronor. Huvudmannen har därför vidtagit åtgärder som gör att prognosen pekar på att budgeten kommer att vara i balans. Huvudmannen har även startat ett arbete för att se över hela organisationen och den ekonomiska situationen eftersom det finns eventuella planer på att expandera verksamheten. Den oro som funnits för ekonomin har inneburit oro och en större belastning på personalen. Skolinspektionen vill därför betona vikten av att huvudmannen säkerställer att skolan har en ekonomi som skapar förutsättningar för en varaktig verksamhet.